

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 9 stycznia 2025 r.

Poz. 188

UCHWAŁA NR 19/194/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W BIAŁYMSTOKU

z dnia 19 grudnia 2024 r.

Kolegium Izby w składzie:

Przewodniczący: Dariusz Renczyński
Członkowie: Beata Chmielewska
Izabela Chrulska
Ewa Czołpińska
Paweł Gałko
Katarzyna Gawrońska
Agnieszka Gerasimiuk
Ewa Lotko
Małgorzata Rutkowska
Maria Wasilewska

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.), **po rozpatrzeniu w postępowaniu nadzorczym uchwały Nr VII/40/24 Rady Gminy Szumowo z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości,**

postanawia:

uznać, iż przedmiotowa uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 70, ze zm.),
- w związku z tym postanawia stwierdzić nieważność powołanej uchwały.

UZASADNIENIE

W dniu 26 listopada 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku wpłynęła uchwała Nr VII/40/24 Rady Gminy Szumowo z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości. Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, ze zm.), tut. Izba Obrachunkowa wszczęła postępowanie nadzorcze dotyczące wskazanej uchwały, zawiadamiając Radę pismem z dnia 10 grudnia 2024 r. o terminie posiedzenia Kolegium RIO w Białymstoku wyznaczonym na dzień 19 grudnia 2024 r. W piśmie wskazano, iż w świetle postanowień art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 70, ze zm.) wątpliwości prawne budzą regulacje zawarte w § 1 uchwały, wprowadzające zwolnienie

„rurociągów i przewodów sieci rozdzielczej wody i kanalizacji zbiorczej nie stanowiących własności Gminy Szumowo”.

Na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku stwierdziło, co następuje.

Badana uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Zgodnie z postanowieniami § 1 uchwały dokonuje się zmian w uchwale Nr XLII/306/23 Rady Gminy Szumowo z dnia 24 lutego 2023 r. i zwalnia się z podatku od nieruchomości „rurociągi i przewody sieci rozdzielczej wody i kanalizacji zbiorczej nie stanowiące własności Gminy Szumowo”. Tak określone zwolnienie pozostaje w sprzeczności z postanowieniami art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 70, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, Rada, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia niż określone w art. 7 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw, ale jedynie o charakterze przedmiotowym. Ustalenie zakresu zwolnienia poprzez odniesienie przedmiotów opodatkowania do cech podmiotowych nie odpowiada dyspozycji art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a w konsekwencji także art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, ze zm.).

Na niedopuszczalność wprowadzania przez gminy zwolnień przedmiotowo-podmiotowych powszechnie wskazują rozstrzygnięcia organów nadzorczych oraz sądów. Jako przykład można tu wskazać na liczne wyroki dotyczące podatku od nieruchomości m.in. WSA w Gorzowie Wielkopolskim (I SA/Go 599/09, Lex: 554018; ISA/Go 574/09, Lex: 549787), jak też np. wyrok NSA z dnia 22 marca 2012 r. (II FSK 1785/10, CBOSA). W tym ostatnim wyroku Sąd stwierdził, że „skoro przepis art. 7 ust. 3 u.p.o.l. zezwala radzie gminy jedynie na wprowadzenie innych zwolnień przedmiotowych niż określone w art. 7 ust. 1, to tym samym zakazuje wprowadzania zwolnień o charakterze przedmiotowo-podmiotowym. Reguła ta znajduje też oparcie w art. 168 i art. 217 Konstytucji RP dającym jednostkom samorządu terytorialnego prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych, określanie podmiotów i przedmiotów opodatkowania, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków jedynie w sytuacji, gdy upoważniają do tego przepisy ustawowe.”

W ocenie Kolegium, wskazane powyżej naruszenie prawa ma charakter istotny. Za istotne naruszenie prawa uznawane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych uchybienie prowadzące do takich skutków, które nie mogą zostać zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, które wpływają na treść uchwały lub zarządzenia (np. wyrok NSA z 11.02.1998 r., II SA/Wr 1459/97, LEX nr 33805; wyrok WSA we Wrocławiu z 13.04.2012 r., IV SA/Wr 625/11, LEX nr 1273175). Jak wskazał WSA w Olsztynie w wyroku z 16.06.2016 r. (I SA/Ol 243/16. LEX nr 2082717), „takim uchybieniem jest m.in. naruszenie przepisów prawa wyznaczających kompetencje do wydania aktu lub podstawę prawną, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał, jeżeli na skutek tego naruszenia zapadła uchwała innej treści, niż gdyby naruszenie nie nastąpiło (por. M. Stahl, Z. Kmieciak, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny. Samorząd terytorialny 2001, z. 1-2)”.

Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.), stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem jego nieważności w całości albo w części.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności Kolegium postanowiło, jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, którą można wnieść (za pośrednictwem RIO w Białymstoku, ul. Branickiego 13) w terminie 30 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia.

Przewodniczący Kolegium
Dariusz Renczyński